

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/448/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1710208877
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kuchtová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1710208877.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: RVS a.s., IČO: 31 331 041, Zrúnskeho ul. č. 13, Bratislava, zast. advokátkou JUDr. Natáliou Klempovou, ul. L. Déreza č. 23, Bratislava, proti žalovaným: X/ L. R. P., O. XX.XX.XXXX, V. B. O. Č. X, V., X/ U. Ž. I., O. XX.XX.XXXX, V. R. H. Č. X, V., X/ C. V. G., O. XX.XX.XXXX, V. U. H. Č. XX, V., Ž. X/ X/ K. Ž. X/ X/ C. U. O., O. XX.XX.XXXX, V. R. H. Č. X, V., zastúpená: JUDr. Adamom Puškárom, advokátom, Karpatská ul. č. 5, Bratislava, o vypratanie nehnuteľnosti, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 13. mája 2015, č. k. 4C 227/2010-345, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave napadnuté uznesenie Okresného súdu Pezinok zo dňa 13. mája 2015, č. k. 4C 227/2010-345 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalovaným 1/ až 3/, každému samostatne, povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 24,88 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 146,57 eur, k rukám právneho zástupcu žalobcu, do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Proti žalovanej 4/ súd prvého stupňa žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že žalobca sa žalobou zo dňa 2. 8. 2010 domáhal voči žalovaným 1/ až 4/ uloženia povinnosti vypratať nehnuteľnosť - pozemok P. E. „N. Č. XX/X, K. P. R. O. D. výmere 2476 m², O.N. F. X. M. území F. zapísaný na G. Č. XXX. Súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 28. 2. 2013, č. k. 4C/227/2010-192 žalobe vyhovel a žalovaným 1/ až 4/ uložil povinnosť vypratať predmetný pozemok a nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 99,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 9181,42 eur. Na odvolanie žalovaných proti tomuto rozsudku, Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 1. 11. 2014, č. k. 6Co/417/2014-298 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil, odvolanie žalovanej 4/ vo veci samej odmietol, a v časti náhrady trov konania napadnutý rozsudok zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa v napadnutom uznesení, riadiac sa právnym názorom odvolacieho súdu, vychádzal pri určení výšky základnej sadzby tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby z § 11 ods. 1 písm. a) vyhl. č. 655/2004 Z. z., nakoľko hodnotu veci nebolo možné vyjadriť v peniazoch, z dôvodu ktorého základná sadzba tarifnej odmeny predstavuje 1/13 výpočtového základu. V ďalšom poukázal na to, že v danej veci nejde o nerozlučné procesné spoločenstvo, keďže žalobca mohol žiadať vypratanie všetkých žalovaných alebo len niektorého z nich, a preto trovy konania posudzoval samostatne vo vzťahu ku každému zo žalovaných. Trovy konania, v konaní úspešného žalobcu (§ 142 ods. 1 O. s. p.) takto pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 99,50 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 517,24 eur za 8 úkonov právnej služby (príprava a prevzatie právneho zastúpenia vo výške 55,49 eur, písomné podanie na súd - žaloba zo dňa 2. 8. 2010 vo výške 55,49 eur, písomné vyjadrenie zo dňa 16. 3. 2011 vo výške 57 eur, účasť na pojednávaní dňa 29. 3. 2011 vo výške 57 eur, vyjadrenie zo dňa 26. 5. 2011 vo výške 57 eur, vyjadrenie zo dňa 20. 7. 2011 vo výške 57 eur, vyjadrenie zo dňa 30. 1. 2012 vo výške 58,69 eur, účasť na pojednávaní dňa 28. 2. 2013 vo výške 60,07 eur) + režijný paušál 2 x 7,21 eur, 4 x 7,41 eur, 1 x 7,63 eur, 1 x 7,81 eur. Žalobcovi zároveň priznal náhradu cestovných výdavkov za cestu

strávenú na pojednávania dňa 29. 3. 2011 a 28. 2. 2013 (2 x cesta z Bratislavy do Pezinka a späť) spolu vo výške 18,30 eur, ako i náhradu za stratu času za cestu strávenú z Bratislavy do Pezinka a späť v celkovej výške 50,72 eur. Trovy žalobcu celkom predstavujú sumu 685,76 eur (99,50 eur + 517, 24 eur + 18,30 eur + 50,72 eur). Súd prvého stupňa takto vyčíslené trovy konania vydellil počtom žalovaných (4), pričom tak urobil samostatne pokiaľ išlo o súdny poplatok (t. j. 99,50 eur/4 = 24,88 eur) a samostatne pokiaľ išlo o trovy právneho zastúpenia vrátane cestovného a náhrady za stratu času (t. j. 586,26 eur (517,24 eur +18,30 eur + 50,72 eur)/4 = 146,57 eur), a každému zo žalovaných (s výnimkou žalovanej 4/) uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom trov konania sumu 24,88 eur a trov právneho zastúpenia sumu 146,57 eur. Súd prvého stupňa zároveň nepriznal žalobcovi náhradu trov konania za úkony právnej pomoci - písomné vyjadrenie zo dňa 16. 3. 2011, nahliadnutie a štúdium spisu dňa 26. 10. 2012, písomné vyjadrenia zo dňa 17. 7. 2012 a 29. 10. 2012. Pokiaľ ide o písomné vyjadrenie zo dňa 16. 3. 2011 súd prvého stupňa uviedol, že právny zástupca žalobcu sa dňa 16. 3. 2011 písomne vyjadril k písomným vyjadreniam žalovaných 1/ až 4/, pričom vo vzťahu ku každému zo žalovaných sa vyjadril samostatne, čo súd nepovažoval za potrebné a účelné, keďže písomné vyjadrenie žalobcu k vyjadreniam žalovaných mohlo byť bez ujmy na právach žalobcu podané na jednej listine. Takto vyčíslené trovy konania potom súd nepovažoval za účelne vynaložené. Pokiaľ ide o nahliadnutie a štúdium spisu dňa 26. 10. 2012, súd prvého stupňa nepovažoval takýto úkon za úkon právnej služby podľa § 14 vyhl. č. 655/2004 Z. z., nakoľko vyplýval už z iného úkonu právnej služby, ktorým je príprava a prevzatie zastúpenia, za ktorý úkon súd uplatnené trovy žalobcovi priznal. Ohľadne písomných vyjadrení zo dňa 17. 7. 2012 a 29. 10. 2012 súd prvého stupňa poukázal na to, že išlo o opakujúce sa písomné vyjadrenia, v ktorých sa právny zástupca žalobcu vyjadroval k návrhu žalovaných, ktorými títo žiadali, aby súd nenariaďoval ďalšie pojednávania do rozhodnutia konania vedeného na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 36C/16/2012. K takejto žiadosti žalovaných sa právny zástupca žalobcu už vyjadril v písomnom podaní zo dňa 30. 1. 2012, a za tento úkon právnej služby mu odmena priznaná bola. Opakujúce sa písomné vyjadrenia k tej istej skutočnosti nebolo potom možné považovať za účelne vynaložené. Vo vzťahu k žalovanej 4/ súd prvého stupňa postupoval podľa § 150 ods. 1 O. s. p. a náhradu trov konania žalobcovi nepriznal, nakoľko mal za to, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie trov konania žalobcovi proti žalovanej 4/. Súd prvého stupňa prihliadol nato, že žalovaná 4/ na pojednávani dňa 29. 3. 2011 uviedla, že na pozemku žalobcu nemá postavenú žiadnu stavbu, má tam vysadené len stromčeky, ktoré sú však považované za trvalé porasty a sú súčasťou nehnuteľnosti žalobcu. Keďže žalovaná 4/ nemá na pozemku žalobcu žiadny hnutelný majetok, ktorý by bolo možné vypratať, táto skutočnosť predstavuje okolnosť hodnú osobitného zreteľa, ktorá odôvodňuje aplikáciu citovaného ustanovenia.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že každej zo žalovaných (samostatne) uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 24,88 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 183,17 eur k rukám právneho zástupcu žalobcu, do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Uviedol, že súd prvého stupňa mu nepriznal náhradu trov konania proti žalovanej 4/, hoci odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí (pokiaľ ide o trovy konania) podmienil takýto postup preukázaním, že žalovaná 4/ nemá na pozemku žalobcu umiestnené žiadne hnutelné veci. Takáto skutočnosť však preukázaná nebola, keďže samotná žalovaná 4/ na pojednávani dňa 28. 2. 2013 uviedla, že na pozemku vybuďovala bez povolenia pivnicu o výmere XX U. a má tam zložený aj stavebný materiál. Výpoveď žalovanej 4/ tak jednoznačne preukazuje, že táto má na pozemku žalobcu umiestnené hnutelné veci - stavebný materiál, z dôvodu ktorého neexistuje dôvod hodný osobitného zreteľa pre aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O. s. p. na rozhodovanie o trovách konania. V ďalšom žalobca vytkol súdu prvého stupňa skutočnosť, že nerozhodol o trovách odvolacieho konania, hoci mu túto povinnosť uložil odvolací súd v rozsudku zo dňa 3. 11. 2014. Žalobca si uplatňoval trovy odvolacieho konania za 2 úkony právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 16. 9. 2013 vo výške 60,07 eur, vyjadrenie k odvolaniu žalovanej 4/ proti trovám konania vo výške 30,04 eur (1/2 z 60,07 eur) + režijný paušál 2 x 7,81 eur). Zároveň si žalobca uplatnil trovy konania za vyjadrenie k odvolaniu proti napadnutému uzneseniu zo dňa 13. 5. 2015 vo výške 32,27 eur (1/2 z 64,53 eur) + režijný paušál 1 x 8,39 eur.

Žalované 1/ až 3/ vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhli napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

Žalovaná 4/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 04.08.2015 navrhla napadnuté uznesenie vo vzťahu k nej potvrdiť. Uviedla, že na pozemku žalobcu nemá umiestnený žiaden stavebný materiál a ani iný hnutelný alebo nehnuteľný majetok. Jedinými vecami v jej vlastníctve, ktoré sa nachádzajú na pozemku žalobcu sú stromčeky, ktoré tam vysadila. Tieto však predstavujú trvalý porast a stali sa súčasťou nehnuteľnosti žalobcu. Z týchto dôvodov má

za to, že súd prvého stupňa postupoval správne, ak pri rozhodovaní o trovách konania vo vzťahu k nej aplikoval ust. § 150 ods. 1 O. s. p..

Odvolačný súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa nie je vecne správne (resp. vo vzťahu k žalovanej 4/ je predčasné).

V prejednávanej veci mal žalobca plný úspech v konaní, keďže súd právoplatne rozhodol o tom, že žalované 1/ až 4/ sú povinné vypratáť pozemok v jeho vlastníctve. Jeho žalobný petit sa teda zhoduje s výrokom meritórneho rozhodnutia vo veci samej. Správne preto postupoval súd prvého stupňa, keď o trovách žalobcu rozhodol podľa §142 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v spore a priznal mu plnú náhradu trov konania proti žalovaným 1/ až 3/. Rovnako správne postupoval súd prvého stupňa, pokiaľ základnú sadzbu tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby určil vo výške 1/13 výpočtového základu (§ 11 ods. 1 písm. a/ vyhl. č. 655/2004 Z. z.), keďže predmetom konania bolo vypratanie pozemku, ktorého hodnota je síce vyčísliteľná, ale jeho vypratanie nie je možné vyjadriť v peniazoch. V tomto napokon súd prvého stupňa postupoval v súlade so závermi odvolacieho súdu vyjadrenými v jeho rozsudku zo dňa 03.11.2014 č. k. 6Co/417/2014-298.

Súd prvého stupňa však pochybil, keď celkovú výšku ním priznaných trov právneho zastúpenia rozdelil medzi všetky štyri žalované rovnakým dielom. Odvolačný súd už vo svojom rozsudku zo dňa 03.11.2014 č. k. 6Co/417/2014-298 dal súdu prvého stupňa do pozornosti, že v danej veci nešlo o nerozlučné procesné spoločenstvo, pretože žalobca bol oprávnený domáhať sa vypratania nehnuteľností voči každej žalovanej samostatne t. j. mohol žiadať vypratanie všetkých žalovaných, alebo len niektorej z nich, a preto v tomto smere nebola rozhodujúca skutočnosť, že predmetná parcela nebola geometricky rozdelená na samostatné časti, ale to, že žalované mali na nehnuteľnosti žalobcu umiestnené hnutel'né veci a z tohto dôvodu sa žalobca domáhal vypratania pozemku. Preto trovy konania mali byť posudzované samostatne vo vzťahu ku každej žalovanej. Uvedené však neznamena, že vypočítané trovy konania mali byť rozdelené medzi žalované 1/ až 4/ rovnakým dielom (tak ako to urobil súd prvého stupňa), ale na trovy konania mali byť zaviazané (pokiaľ ide o žalované 1/ až 3/) každá z nich samostatne (teda nie spoločne a nerozdielne). Postupom súdu prvého stupňa nastal totiž stav, kedy žalobca síce viedol spor o vypratanie nehnuteľnosti voči štyrom samostatným žalovaným, avšak mu boli prisúdené trovy, ako keby spor viedol len proti jednej žalovanej s tým, že táto suma trov konania (pokiaľ ide o trovy právneho zastúpenia) bola navyše rozdelená medzi všetky štyri žalované rovnakým dielom, čo v praxi (pri súčasnom zohľadnení toho, že z tejto sumy bol odpočítaný aj podiel pripadajúci na žalovanú 4/ z dôvodu aplikácie ust. § 150 ods. 1 O. s. p.) znamena, že žalobcovi bola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia len vo výške zodpovedajúcej 3 trov právneho zastúpenia, ak by žaloval iba jednu žalovanú. Inými slovami, žalobcovi nebola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia (hoci bol v spore plne úspešný voči všetkým žalovaným) ani len v takej výške, v akej by mu bola priznaná v prípade, ak by žalobu podal len voči jednej zo žalovaných (trovy právneho zastúpenia boli súdom prvého stupňa vyčíslené na sumu 517,24 eur, avšak priznané mu boli len v sume 439,70 eur). Súd prvého stupňa tak nezohľadnil skutočnosť, že žalobca viedol spor proti viacerým (štyrom) žalovaným, a preto správny mal byť taký postup súdu, kedy by žalované 1/ až 3/ (pokiaľ ide o trovy právneho zastúpenia) boli, a to každá samostatne, zaviazané na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške vyčíslenej súdom prvého stupňa. Inak povedané, na náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré súd prvého stupňa vyčíslil vo výške 517,24 eur, mali byť zaviazané každá zo žalovaných 1/ až 3/ samostatne (t. j. každá zo žalovaných 1/ až 3/ mala byť zaviazaná na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 517,24 eur). Nebolo teda možné vyčíslené trovy konania rozdeliť medzi žalované rovnakým dielom, ale bolo potrebné na takto vyčíslené trovy právneho zastúpenia (v sume 517,24 eur) zaviazat' každú zo žalovaných 1/ až 3/ samostatne. V tomto smere odvolací súd poukazuje na uznesenie NS SR zo dňa 11.10.2012 sp. zn. 3 M Cdo 11/2011 v zmysle ktorého, v prípade, ak súd prejednáva v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania každá z týchto vecí za samostatnú. V takom prípade treba samostatne posúdiť mieru úspechu a neúspechu účastníkov (§ 142 ods. 1 a ods. 2 O. s. p.), ďalej zvážiť, či neúspech nebol len v nepatrnej časti alebo či rozhodnutie o výške plnenia nezáviselo od znaleckého posudku alebo úvahy súdu (§ 142 ods. 3 O. s. p.), a to samostatne vo vzťahu ku každej z týchto vecí. Uvedené konania o čiastkových nárokoch majú totiž spoločné iba to, že sa o nich rozhoduje v jednom konaní. V danej veci boli predmetom konania čiastkové nároky žalobcu (t. j. viacero právnych vecí, konkrétne štyri nároky na vypratanie nehnuteľnosti voči štyrom žalovaným), ktoré sa len prejednávali v spoločnom konaní a preto bolo potrebné, pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania, každú z týchto vecí považovať za samostatnú a teda samostatne posudzovať mieru úspechu a neúspechu účastníkov vo vzťahu ku každej z týchto vecí. Vyššie uvedené závery je však možné vzťahovať iba pokiaľ ide

o náhradu trov právneho zastúpenia (t.j. sumu 517,24 eur), keďže iné trovy konania (súdny poplatok, cestovné a náhrada za stratu času) boli vynaložené iba v jednej sume (jeden krát) a preto u týchto (iných) trov konania bolo možné pri ich priznávaní postupovať tak, že ich celková výška sa rozdelí medzi žalované 1/ až 4/ rovným dielom (t. j. tak ako postupoval súd prvého stupňa). Je totiž zrejmé, že súdny poplatok vo výške 99,50 eur bol zaplatený len jeden krát, a rovnako tak cestovné a náhrada za stratu času, bola vynaložená len jeden krát, bez ohľadu na počet účastníkov konania na strane žalovaných.

Ďalšieho procesného pochybenia sa dopustil súd prvého stupňa v tom, že nerozhodol aj o trovách odvolacieho konania, hoci mu táto povinnosť bola uložená odvolacím súdom v rozsudku zo dňa 03.11.2014 č. k. 6Co/417/2014-298. Súd prvého stupňa tak nerozhodol o trovách celého konania a preto bola odvolacia námietka žalobcu v tomto smere dôvodná. Pokiaľ ide o účelnosť vynaložených trov konania, odvolací súd je v zhode so súdom prvého stupňa, že za úkony právnej služby - písomné vyjadrenie zo dňa 16. 3. 2011, nahliadnutie a štúdium spisu dňa 26. 10. 2012, písomné vyjadrenia zo dňa 17. 7. 2012 a 29. 10. 2012 nebolo možné žalobcovi priznať náhradu trov konania z dôvodov uvedených v napadnutom uznesení, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje.

Napokon bolo potrebné zrušiť napadnuté uznesenie aj vo vzťahu k žalovanej 4/ nakoľko sa vyskytol rozpor medzi jej tvrdením na pojednávaní konanom dňa 29.3.2011, ako i vo vyjadrení k odvolaniu, kde uviedla, že na pozemku žalobcu nemá postavenú žiadnu stavbu, a má tam vysadené len stromčeky a tvrdením na pojednávaní konanom dňa 28.02.2013 na ktorom uviedla, že na pozemku žalobcu vybuďovala bez povolenia pivnicu o rozlohe 16 m² a má tam uložený aj stavebný materiál (kvádre a dosky). Ako už uviedol odvolací súd vo svojom rozsudku zo dňa 03.11.2014 č. k. 6Co/417/2014-298, dôvodom hodným osobitného zreteľa pre postup podľa § 150 ods. 1 O. s. p. vo vzťahu k žalovanej 4/ by bola preukázaná skutočnosť, že žalovaná 4/ nemá na pozemku žalobcu umiestnené žiadne hnutelné veci (spôsobilé na vypratanie), keďže žaloba žalobcu smeruje na vypratanie hnutelných vecí žalovaných umiestnených neoprávnene na jeho pozemku a nesmeruje proti užívaniu pozemku žalovanými. Pokiaľ ide o stromy vysadené na pozemku žalobcu žalovanou 4/ (táto skutočnosť nebola sporná a potvrdila ju aj samotná žalovaná 4/), odvolací súd zastáva svoje doterajšie stanovisko, že vypratávacia žaloba sa nevzťahuje na veci, ktoré sa stali súčasťou nehnuteľnosti (§ 120 Obč. zák.), medzi ktoré možno zaradiť najmä trvalé porasty. Z uvedeného vyplýva, a pre postup podľa § 150 ods. 1 O. s. p. vo vzťahu k žalovanej 4/ išlo o rozhodujúcu skutočnosť, že naďalej zostalo sporným, či žalovaná 4/ má alebo nemá na pozemku žalobcu umiestnené hnutelné veci spôsobilé na vypratanie (najmä stavebný materiál), keďže práve táto skutočnosť bola rozhodujúcou pre aplikáciu § 150 ods. 1 O. s. p. na rozhodovanie o trovách, nakoľko žalobca bol v merite vecí plne úspešný aj voči žalovanej 4/ (ktorá odvolanie v merite vecí nepodala), hoci zároveň tvrdila, že na pozemku žalobcu nemá umiestnené žiadne hnutelné veci. Otázka umiestnenia/neumiestnenia hnutelných vecí vo vlastníctve žalovanej 4/ na pozemku žalobcu je preto rozhodujúcou pre prípadný postup podľa § 150 ods. 1 O. s. p. vo vzťahu k nej. Napriek rozporným tvrdeniam žalovanej 4/ o týchto skutočnostiach (viď jej výpoveď na pojednávaní konanom dňa 29.03.2011 a 28.02.2013) súd prvého stupňa neoveroval, ktoré z týchto tvrdení je skutočne pravdivé, iba (bez ďalšieho) sa stotožnil, že pravdivé je tvrdenie, že žalovaná 4/ nemá na pozemku žalobcu umiestnené žiadne hnutelné veci spôsobilé na vypratanie. Preto rozhodnutie súdu prvého stupňa je v tejto časti (v časti trov voči žalovanej 4/) predčasné, a bude povinnosťou súdu prvého stupňa tento rozpor (doplnením dokazovania) odstrániť a až následne rozhodnúť o trovách konania vo vzťahu k žalovanej 4/. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že pre aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O. s. p. sú (okrem skutočnosti, či žalovaná 4/ mala alebo nemala umiestnené svoje hnutelné veci na pozemku žalobcu) rozhodujúce aj ďalšie skutočnosti, ktoré súd prvého stupňa vôbec neskúmal. Pri aplikácii ust. § 150 ods. 1 O. s. p. súd prihliada aj na okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj účastníkov v konaní (súd v tomto smere prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť), ako i k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov. Významným z hľadiska aplikácie tohto ustanovenia teda môže byť tiež to, za akých okolností bol nárok uplatnený na súde, aký bol postoj účastníkov k veci, ako pristupovali v priebehu konania k plneniu procesných povinností účastníka občianskeho súdneho konania a pod. Je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia na majetkové pomery oprávneného účastníka. Vo všeobecnosti možno povedať, že vždy treba zvažovať okolnosti konkrétneho prípadu, a to nielen okolnosti spočívajúce vo veci, ale i okolnosti na strane účastníkov, a to nielen toho, v koho prospech má byť toto ustanovenie použité, ale aj na strane toho, komu inak patriaci nárok nie je priznaný, či totiž možno od neho spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášal bez nároku na ich náhradu, keď mal v konaní úspech. V danom prípade okolnosťou hodnou osobitného zreteľa môže byť napr. skutočnosť, že žalovaná 4/ pozemok žalobcu užívala po

dlhšiu dobu (niekoľko rokov, od roku 1983) pred nadobudnutím vlastníckeho práva žalobcu k nemu, a to v dobrej viere, že právny predchodca žalobcu pred jeho prípadným predajom v prvom rade osloví žalovanú 4/, či táto nemá záujem pozemok odkúpiť, ako i skutočnosť, že žalovaná 4/ sa dodnes lieči zo zranení utrpенých pri dopravnej nehode dňa 9. 1. 2010. Na druhej strane bude potrebné posúdiť, či možno od žalobcu spravodlivo požadovať, aby trovy konania, ktoré mu vznikli voči žalovanej 4/, znášal bez nároku na ich náhradu, hoci mal v konaní úspech.

Odvolačný súd súčasne dáva súdu prvého stupňa do pozornosti, že uznesenie, ktorým súd rozhoduje o trovách konania účastníkov (po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej) musí obsahovať riadne odôvodnenie. Trovy konania ako neodmysliteľná súčasť občianskeho procesu sú spojené s konkrétnym súdnym konaním a ich platenie a náhrada, končí právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým sa konanie meritorne či procesne skončilo.

Z uvedeného vyplýva, že o náhrade trov konania je súd povinný vždy rozhodnúť a svoje rozhodnutie i presvedčivo odôvodniť, a to nielen citovaním zákonného ustanovenia, na základe ktorého o trovách konania rozhodol, ale najmä aplikáciu konkrétneho zákonného ustanovenia je súd povinný zdôvodniť aj vecne. Nedostatok riadneho a preskúmateľného odôvodnenia súdneho rozhodnutia bráni odvolaciemu súdu posúdiť jeho správnosť a postihuje tak konanie pred súdom prvého stupňa vadou podľa § 212 ods. 3 O. s. p., to znamená inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie i postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu jeho procesných práv, pričom takýmto právom je aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosti súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie korešponduje právu účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Porušením tohto práva sa totiž účastníkovi odníma možnosť skutkovo a právne reagovať na rozhodnutie súdu, proti ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia znamená porušenie práva na spravodlivé súdne konanie a je dôvodom pre zrušenie takého rozhodnutia.

Z týchto dôvodov odvolací súd zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v celom rozsahu a podľa ods. 2 tohto ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V ňom bude súd prvého stupňa musieť nanovo rozhodnúť o trovách žalobcu, a to vo vzťahu ku každej žalovanej samostatne, v zmysle záverov odvolacieho súdu vyjadrených v tomto rozhodnutí a svoje rozhodnutie odôvodniť v súlade s vyššie uvedenými požiadavkami, vyplývajúcimi z § 157 ods. 2 O. s. p. a § 167 ods. 2 O. s. p..

V novom rozhodnutí o trovách konania rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.